

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr.Pongrácz Tibor ügyvéd által képviselt **felperesnek** Darináné dr. Mucsinai Éva ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **finanszírozási szerződésen alapuló követelés** iránt a Fővárosi Bíróság előtt 22.G.40.615/2007.szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.868/2009/7. számú ítéletével befejezett perében, az említett jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, a 2010. április 20-án megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.868/2009/7. számú ítéletének az alperest 217.755.740 (Kettőszáztizenhétmillió-hétszázötvenötezer-hétszáznegyven) Ft-ban és kamataiban marasztaló rendelkezését hatályon kívül helyezi és ebben a részében a Fővárosi Bíróság 22.G.40.615/2007/18.számú ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyja.

A másodfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezését is hatályon kívül helyezi és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 720.000 (Hétszázhuszezer) Ft + ÁFA első és másodfokú együttes részperköltséget. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Köteles az alperes 15 nap alatt 420.000 (Négyszázhuszezer) Ft + ÁFA felülvizsgálati részperköltséget a felperesnek megfizetni, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes 1999-től kezdődően vett részt az un. Irányított Betegellátási Modellkísérletben (a továbbiakban: IBM). Az alperes mint finanszírozó és a felperes mint szervező között „teljes körű természetbeni, egészségügyi ellátás nyújtására és szervezésére” 2004. április 10-én 2004. január 1. és 2004. december 31-e közötti időtartamra, 2005. VI. 8-án pedig 2005. január 1-től kezdődő és 2005. december 31-ig terjedő időtartamra jött létre szerződés a 2004. és 2005. évi költségvetésről szóló törvények, valamint a 43/1999./III.3./ Korm. rendelet (a továbbiakban: Fr.) alapján. 2006-ban a felek nem kötöttek egymással írásbeli szerződést.

A 2004. október-2005. szeptember közötti elszámolási időszakban a felperes alperes által vezetett elvi számlájának összesített egyenlege - az alperes által 2006. május 6-án közöltek szerint - 1.088.000.778 Ft volt. Ezen összeg alapulvételével az alperes 2006. márciusától kezdődően hat részletben, összesen: 371.388.000 Ft-ot a felperesnek megfizetett.

A felperes keresetében arra hivatkozással, hogy a 2004. október 1. és 2005. szeptember 30. közötti időszak tekintetében a bevételi többletből 371.388.000 Ft helyett összesen 871.022.960 Ft illetve volna meg, 499.634.960 Ft és ennek 2006. február 28-tól járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Mivel álláspontja szerint a 371.388.000 Ft megfizetésére az alperes 2006. február 28-ig lett volna köteles, a 371.388.000 Ft 2006. február 28-tól járó késedelmi kamatai címén 4.562.918 Ft tekintetében kérte az alperes marasztalását.

Ezen túlmenően azt is kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2005. október 1. és 2005. december 31. közötti időszakra vonatkozó elszámolásra és a bevételi többlet felperesnek járó része, valamint ennek kamatai megfizetésére. Utóbb ezen kérelmét akként pontosította, hogy amennyiben az alperes elszámolási kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a bevételi többletből a felperest erre az időszakra megillető 217.755.740 Ft és ennek 2006. február 28-tól számított törvényes kamatai megfizetésére kötelezze.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Egyebek mellett arra is hivatkozott, hogy a felperes a 2005. évi szerződés alapján részére kifizetett összesen 44.718.765 Ft szervezési és prevenció díjból semmit nem használt fel 2005. december 31-ig, a bevételi többletből viszont 89.305.776 Ft-tal többet használt fel, mint amennyit kapott, így a két összeg különbözeteként a felperest 44.587.011 Ft illetve volna meg. Ezzel szemben a felperes részére 371.388.000 Ft kifizetésére került sor, ami azt jelenti, hogy az alperes részéről 326.800.989 Ft összegű túlfizetés történt.

Az elsőfokú bíróság 18. sorszámú ítéletében a keresetet elutasította. Rámutatott arra, hogy 2006. évre vonatkozóan a peres felek között érvényes szerződés nem jött létre, az alperes pedig a 2005. évi szerződés alapján nem volt köteles 2006-ban a bevételi többlet azon részének a folyósítására, amelyet 2005. december 31-ig a felperes, illetve a vele együttműködő házi orvosok, illetve egészségügyi szolgáltatók nem használtak fel. A felperes a bevételi többletet a 2006. évre vonatkozó szerződés hiányában már nem használhatta fel a rendszeren belül, és a szerződés megszűnéséig fel nem használt összegeket a szerződés mellékletét képező Útmutató 7.3.3.2 pontja alapján az alapján az alperes részére vissza kellett fizetnie. A felperes ezért a bevételi többletből az általa felhasznált 44.587.011 Ft-on felül további összegek megfizetését nem igényelheti.

Az elsőfokú bíróság szerint helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy 2005. évre megkötött szerződés vonatkozásában a modellév a 2004. október 1-től 2005. szeptember 30-ig terjedő időszak volt. Ennek megfelelően határozza meg az elszámolási évet a jelen eljárásban nem irányadó 331/2005./XII.29./ Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés j) pontja is. A 2005. évre vonatkozó szerződés 8.) pontjában rögzítettek szerint jogszabályváltozás esetén a hatálybalépés időpontjától az érintett szerződési feltételek a jogszabályváltozásnak megfelelően módosulnak, és a perbeli esetben ez a visszaható hatályú jogszabályi változás csak a felperes jogosultságának mértékét csökkentette, terhére kötelezettséget nem állapított meg.

Az első fokú ítélet szerint a felperes a késedelmesen folyósított összeg kamataira azért nem tarthat igényt, mert azt bőven fedezte az alperes által túlfizetett összeg.

Végül megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy annak ellenére nem lehet tényként megállapítani a 2006. évre szóló szerződés létrejöttét, hogy az alperes 2006-ban ellátásszervezőként kezelte a felperest és utólag készen mutatkozott a szerződés írásba foglalására is.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Kötelezte az alperest 499.634.960 Ft és ennek 2006. február 28-tól járó kamatai, 217.755.740 Ft és ennek 2006. február 28-tól járó kamatai, valamint 4.562.918 Ft és ennek 2006. VI. 14-től járó kamatai megfizetésére. A jogerős ítélet rámutatott arra, hogy a 2005. VI. 8-án aláírt szerződés a határozott időtartam elteltével 2005. december 31-én megszűnt azzal, hogy az alperest a szerződés 3.5.3 pontja alapján a tárgyévet követő év február 28-ig terhelte folyósítási kötelezettség. A 2005. évre megkötött szerződés 3.1.2 pontjában írtaknak és a 2004. évi CXXXV. törvény 78. § (1)-(6) bekezdésében írtaknak megfelelően a felperest a bevételi többlet 10 %-os mértékéig a bevételi többlet 80 %-a illette meg, és az ennek

megfelelő összeget kellett volna az alperesnek 2006. február 28-ig folyósítania. A felperest megillető többlet meghatározásakor tévesen alkalmazta az alperes egy olyan jogszabály rendelkezését, mely a felek szerződésének megszűnése után lépett hatályba. Figyelemmel arra, hogy a 2004. októbere és 2005. szeptembere közötti elszámolási időszakra a felperes elvi számlájának összesített egyenlege 1.088.778.7000 Ft volt, az alperesnek a bevételi többletből 871.022.960 Ft-ot kellett volna folyósítani és mivel csak 371.388.000 Ft-ot teljesített, az alperes 499.634.960 Ft megfizetésére attól függetlenül köteles, hogy a felperesnek esetleg a fel nem használt rész erejéig visszatérítési kötelezettsége keletkezik. A felperes a 2009. január 1-vel hatályba lépett 2008. évi CVI. törvény 75. §-a és a 348/2008./XII.31./ Korm. rendelet alapján záróelszámolás elkészítésére köteles és ezen elszámolás ellenőrzése keretében lesz majd módja az alperesnek annak vizsgálatára, hogy az IBM és az irányított Betegellátási Rendszer (IBR) keretében folyósított összegek elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

A másodfokú bíróság szerint az alperes a felperesnek járó összegeket 2006. február 28-ig nem folyósította, tehát a folyósítással késedelembe esett és erre tekintettel a felperes 4.562.918 Ft késedelmi kamat megfizetésére igényelheti. Az alperes ugyan következetesen állította, hogy a felperes felé túlfizetésben volt, de „határozott nyilatkozattal” beszámítási kifogást nem terjesztett elő, a túlfizetés összegét nem támasztotta alá és az is „értelmezhetetlen, hogy ezen túlfizetés egyes részösszegei utáni késedelmi kamatot miként látta beszámításra alkalmasnak”.

A jogerős ítélet szerint a 2005. december 31. napjáig hatályos jogszabályok nem ismerték az elszámolási év fogalmát, ezt a fogalmat a 2006. január 1-től hatályos 331/2005./XII. 29./ Korm. rendelet vezette be, mely jogszabály nem mondta ki, hogy az első évben a jogszabály hatálybalépése előtti év október 1. napja lenne a kezdő időpont. Ez a jogszabály a perbeli jogviszonyra egyébként sem alkalmazható. Figyelemmel arra, hogy az elszámolási év fogalma a 2005. évre szóló perbeli szerződésben sem szerepel, a szerződés pedig 2005. december 31. napjáig szóló határozott időre jött létre, a felperes jogosult a szerződés egész időtartamára a megtakarításból részesülni. Az alperes viszont 2005. utolsó negyedévére vonatkozólag elzárkózott az elvi számla egyenlegének közlésétől, ezért a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a 2004. október 1. és 2005. szeptember 30. közötti időszakra eső bevételi többlet 3 hónapra arányosított részének 80 %-a azaz 217.755.740 Ft tőkeösszeg illeti meg a felperest a 2005. évre szóló szerződés utolsó három hónapjára. Alaptalanul állította az alperes, hogy ilyen marasztalás esetén részéről kétszeres teljesítésre kerülne sor.

A jogerős ítéletben kifejtettek szerint az alperes állította ugyan, hogy a 2006. évre megkötött érvényes szerződés hiányában a felperes semmilyen kifizetésre nem jogosult, de a másodfokú bíróság erre

irányuló kereset és viszontkereset hiányában nem vizsgálhatja a 2006. évre szóló szerződés érvényességét, vagy érvénytelenségét. A 2006. január 1-től hatályos alperes által hivatkozott egyes jogszabályok be nem tartása semmiképp nem hat ki a 2005. évre megkötött szerződés teljesítésére.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Előadása szerint a jogerős ítélet a következő jogszabályok rendelkezésébe ütközik: 2005. CLXXXII. törvény 19. § (3) bekezdés, 331/2005./XII.29./ Korm. rendelet 19. § (2) bekezdés és 2. § e) pont, 43/1999./III.3./ Korm. rendelet 2006. január 1-ig hatályos 50/B. § (12) bekezdése, valamint 2006. január 1-től hatályos 50. §-a, 348/2008./XII.31./ Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése, a Pp. 123. §-a és 206. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 296. § (1) bekezdése. Felülvizsgálati kérelmét a következőkkel indokolta:

A jogerős ítélet semmiféle joghatást nem tulajdonított annak, hogy az IBM 2006. január 1-én - a 2005. évi CLXXXII. törvény 19. § (3) bekezdése értelmében - megszűnt és az Irányított Betegellátási Rendszerről (továbbiakban: IBR) szóló 331/2005./XII.29./ Korm. rendelet 19. §-ának (2) bekezdése az IBM keretében kapott, de 2006. január 1-ig fel nem használt összegek elszámolását csak az IBR keretében tette lehetővé. Nem tulajdonított jelentőséget annak sem, hogy a felperes részt vett-e az IBR-ben, a Pp. 123. §-ába ütközően mellőzte a 2006. évre szóló szerződés létezésének vizsgálatát. Mindezek alapvetően befolyásolták az ügy érdemi elbírálását.

A jogerős ítélet jogszabálysértő módon kötelezte az alperest fizetésre az Fr. 50/B. § (4) bekezdése alapján. A 2006. évi szerződés hiányában ezen jogszabály 50/B. § (12) bekezdésére kellett volna figyelemmel lennie, melynek értelmében a szervezői tevékenység megszűnése folytán a felperes köteles az alperesnek visszafizetni a bevételi többlet címén kifizetett összegek 2005. december 31-ig időarányosan fel nem használt részét. A 331/2005.(XII. 29.) Korm. rendelet 19. §-ának (2) bekezdéséből is az következik, hogy a felperes 2005. december 31-e után már nem követelhetette további összeget kifizetését, mert az IBR-ban való részvétele hiányában azt már nem használhatta fel.

A másodfokú bíróság a 2005. évi szerződés 3.5.3 pontja alapján is tévesen következtetett arra, hogy a felperes további kifizetésre jogosult. Nem vette figyelembe, hogy a szerződés 3.5.3 pontja alapján alkalmazni kell a szerződés 6.számú mellékletét képező Útmutató 7.2.3.2/b pontját, mely szerint a szervező megszűnése esetén a fel nem használt összegeket az alperes részére vissza kell fizetni.

A jogerős ítéletben írtakkal szemben az alperes nem a 2005. évi szerződés megszűnése után hatályba lépett, hanem a 2005. december

31-én hatályos szerződések alapján vitatja a felperes követelését. A 331/2005./XII.29./ Korm. rendelet 19. § (2) bekezdésére azért hivatkozott, mert azt kívánta hangsúlyozni, hogy 2006. január 1. után a kifizetésre már csak az IBR-ben résztvevők voltak jogosultak. Az Fr. 50. §-ában írt átmeneti rendelkezés akkor vonatkozna a felperesre, ha 2006. évre is szerződést kötött volna az alperessel. A 348/2008./XII.31./ Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésébe ütközően állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes részére kifizetendő összeg felhasználásának vizsgálatára záróelszámolás során kerülhet sor. E jogszabályhely csak az ellátásszervezővel szerződött egészségügyi szolgáltatók vonatkozásában enged kifizetést, nem teszi lehetővé, hogy a szerződés megszűnése után az ellátásszervező saját jogán kifizetésben részesüljön.

Az alperes abban a téves feltevésben utalt át 2006-ban a felperesnek - nem vitatottan - 371.388.000 Ft-ot, hogy a felperes 2006-ban is ellátásszervező marad. Figyelemmel arra is, hogy nem volt vitatott a felek között a 2005. évi felhasználás összege sem, nem értelmezhető a másodfokú bíróság azon álláspontja, hogy az alperes nem támasztotta alá a túlfizetés címén fennálló követelését. Az alperes a beszámításra határozott nyilatkozatot tett és csak a beszámítást követően fennmaradó követelés vonatkozásában tette a per állásától függővé viszontkereset előterjesztését is.

Az alperes az elvi számlát 2005. december 30-ig vezette. Mivel a finanszírozási díj folyósítására - a finanszírozási szabályok alapján - csak az egészségügyi szolgáltatás teljesítését követő harmadik hónapban kerülhet sor, az alperes az elvi számla kiadási oldalán 2005. januárjában a 2004. októberében igénybe vett egészségügyi ellátás utáni finanszírozási díjat, 2005. február és március folyamán pedig a 2004. november - december hónapokban igénybevett egészségügyi ellátás utáni finanszírozási díjat vezette fel. Ennek megfelelően a 2005. évi szerződés alapján vezetett elvi számla kiadási oldalán 2005. december 31-ig csak a 2005. szeptember 30-ig igénybe vett egészségügyi ellátások után folyósított finanszírozási díj szerepelhetett, a fejkvóta, mint bevétel viszont 2005. október, november, decemberben is felvezetésre került. A másodfokú bíróság az elszámolási év elnevezést félreértette. A 2005. január 1-től 2005. december 31-ig végzett ellátásszervezői tevékenység kapcsán az alperes az elvi számlán 12 havi kiadást és 12 havi bevételt vezetett fel, ennek egybevetésével állapította meg az alperes 1.088.778.700 Ft-ban a 2005. évi elvi számla egyenlegét. Ezért a felperes a már megítélt 499.634.960 Ft-on felül további 217.755.740 Ft kifizetésre nem jogosult, ugyanis ez nem 12 havi, havi 15 havi ellátásszervezői tevékenység figyelembevételét jelentené.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság csak részben találta alaposnak.

A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperest a 2005. évre megkötött szerződés alapján a bevételi többletből a részére kifizetett 371.388.000 Ft-on felül további 499.634.960 Ft is megillette, továbbá, hogy a 371.388.000 Ft megfizetésére is késedelmesen került sor. Ennek megfelelően jogszabálysértés nélkül marasztalta a másodfokú bíróság az alperest 499.634.960 Ft-ban és ennek 2006. február 28-tól járó kamataiban, továbbá a kifizetett 371.388.000 Ft 2006. február 28-tól járó késedelmi kamatai címén 4.562.918 Ft-ban és ennek kamataiban is. Ez egyben azt is jelenti, hogy a Legfelsőbb Bíróság nem találta elfogadhatónak a felülvizsgálati kérelemnek azt az álláspontját, hogy a 2005. évre megkötött szerződés 2005. december 31-i megszűnése miatt 2005. december 31-e után a felperes nem követelhetette további összegek kifizetését, mert annak felhasználására sem az IBM, sem az IBR keretében nem kerülhetne sor, a már folyósított, de igazoltan fel nem használt összegeket is vissza kell fizetnie az alperes részére.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint sem a perbeli szerződésből, sem az irányadó jogszabályokból nem következik, hogy a 2005. évi szerződés alapján járó megtakarítás kifizetésének az lenne a feltétele, hogy a felperes a várható megtakarítás terhére mit tud elszámolni, illetve, hogy a felhasználás igazolásának függvényében kerülhetne csak sor a 2005. évi szerződés alapján járó megtakarítás kifizetésére. Az Fr. 50/B. §-ának (12) bekezdése nem a bevételi többlet felperes részére való kifizetését korlátozza, nem a kifizetés feltételeiről rendelkezik, hanem a OEP részére való visszafizetéssel kapcsolatos rendelkezést tartalmaz. A 2005. évi szerződés alapján fennálló fizetési kötelezettség teljesítése alól az alperes arra hivatkozással sem mentesülhet, hogy az IBM-et 2006. január 1-vel az IBR váltotta fel és a 2006. január 1-én hatályba lépett 331/2005./XII.29./ Korm. rendelet 19. §-ának (2) bekezdése szerint az IBM keretén belül bármely jogcímen kapott és 2006. január 1-ig még fel nem használt összegeket csak az IBR keretén belül lehetett felhasználni.

A peres felek jogait és kötelezettségeit a 2005. évi költségvetésről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 78. §-a, az Fr. rendelet és a szerződés tartalmazta. Mindezek szerint a felperesnek adatszolgáltatási kötelezettsége állt fenn az alperes felé, egyebek mellett jelentenie kellett a megkötött szerződéseket és az azok alapján nyújtott szolgáltatásokat. Felelt azért, hogy a vele szerződést kötő háziorvosok és egyéb szolgáltatók eleget tegyenek az alperes felé fennálló jelentési kötelezettségüknek és az alperes által részére megküldött teljesítmény-jelentéseket, - ha azzal

egyetértett - ellenjegyzéssel kellett ellátnia. A felperes volt köteles a részére utalványozott bevételi többlet felosztására az IBR-ben résztvevő szolgáltatók között. Az alperes jogszabályi kötelezettsége volt a felperes un. elvi számlájának vezetése, mellyel kapcsolatban az alperesnek a havi teljesítmény alapján kellett elszámolást végeznie. Az elvi számlán bevételként kellett nyilvántartania az általa megállapított fejkvóta összegét, kiadásként pedig az érintett lakosok által igénybe vett egészségügyi szolgáltatások finanszírozási díját. Az elvi számla pozitív egyenlege volt a bevételi többlet, melynek a felperes részére kifizetendő mértéket a felek szerződése a 2004. évi CXXXV. törvényben írtakkal egyezően határozta meg. A 2005. évi szerződés 3.5.3 pontja akként rendelkezett, hogy az alperesnek a bevételi többlet felperest megillető részét a tárgyévét követő év február 28-ig kell folyósítani a felperes részére. A felperes részére folyósított bevételi többlet összege csak a rendszeren belül és célhoz kötötten volt felhasználható, a felhasználás határidejéről viszont sem a jogszabályok, sem a szerződés nem rendelkezett. A szerződés 6. sorszámú mellékletét képező útmutató 7.3. pontja csupán azt mondta ki, hogy a felperesnek évente egyszer, március 31-ig kell megküldeni az alperesnek a kiutalt megtakarítás pénzfelhasználási tervét, az évente ugyancsak egyszer, - február 28-ig - alperesnek megküldendő összefoglaló pénzügyi beszámolónak pedig ki kell terjednie a pénzeszközök felhasználására is. A perbeli esetben nem volt vitatott, hogy az elvi folyószámla bevétele nagyobb összeget képviselt a tényleges kiadásnál, ezért a különbözetet az alperesnek el kellett számolnia és 2006. február 28-ig ki is kellett volna fizetnie a felperes részére. A kifizetés előtt az alperesnek nem kellett tájékozódnia arról, hogy a felperes 2006. évre köt-e és ha igen pontosan mikor az alperessel ellátásszervezői szerződést, mert ettől függetlenül volt köteles az alperes a bevételi többlet felperest megillető hányadának utalványozására. A fizetési készség az alperes részéről is fennállt, mert 2006. március 24-e és 2006. VI. 14-e között a bevételi többlet címén összesen 371.388.000 Ft-ot megfizetett a felperesnek. Az alperes 2008. májusában ellenőrizte is a felperes 2005. január 1. és 2006. december 31. közötti bevételeinek és kiadásainak alakulását és szabálytalan elszámolást, szabálytalan továbbutalást, vagyis kifizetést, - a jegyzőkönyv szerint - nem tárt fel. Más kérdés, hogy utóbb az alperes megbízott főigazgatója a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvében rögzítetteket nem fogadta el, elrendelte 2005. december 31-i időponttal új helyszíni ellenőrzés elvégzését. Ez az ellenőrzés később megkezdődött, de annak lezárására nem került sor.

Az Fr. 2006. január 1-től hatályos 50. §-ának az a rendelkezése, hogy az IBR-ben történő kifizetésekre a 331/2005./XII.29./ Korm. rendelet szabályait kell alkalmazni, nem érintette a peres felek

2005. évre szóló szerződésének a tartalmát, tehát a jogszabályváltozástól függetlenül azt annak tartalma szerint kellett teljesíteni. A felperes a 2005. évi szerződés alapján jogszerűen tarthatott igényt a megtakarításból további kifizetésekre. A kifizetés alól az alperes azért sem mentesülhet arra hivatkozással, hogy 2006-ra vonatkozóan nem került sor a peres felek között írásbeli szerződés megkötésére, mert az alperes által elkészített és a felperes részére 2006. október 9-én megküldött szerződés-tervezet aláírása a felperes részéről azért nem történt meg, mert abban szerződési feltételként szerepelt a felperesnek a 2005. évi bevételi többlet további részének kifizetésével kapcsolatos joglemondó nyilatkozata. A szerződés-tervezet aláírása tehát az alperes magatartása miatt hiúsult meg és ez a felperes terhére nem róható.

Az alperes következetesen állította a per során, hogy 2006-ra vonatkozóan a peres felek között nem jött létre ellátásszervezői szerződés, azonban erre vonatkozó kereseti kérelem, illetve viszontkereseti kérelem hiányában az eljáró bíróságok nem foglalhattak állást a 2006. évre szóló szerződés létrejötté tekintetében. Míg ugyanis egy per alperese a keresettel szembeni védekezés során ellenkérelemben is hivatkozhat arra, hogy a felperes álláspontjával szemben a per tárgyát képező szerződés érvényes, vagy érvénytelen, a szerződés létrejöttének, vagy létre nem jöttének megállapítására csak erre vonatkozó megállapításra, vagy marasztalásra irányuló viszontkereset előterjesztése esetén kerülhet sor. Az alperes azonban viszontkeresetet nem terjesztett elő, a 2006. évre szóló szerződés létezésének vizsgálatát csupán azért tartotta szükségesnek, mert a szerződéskötés hiányával kívánta bizonyítani, hogy a felperes további összegek kifizetését nem igényelheti, sőt visszafizetési kötelezettsége áll fenn. Mivel az alperes részéről viszontkereset előterjesztésére nem került sor, fel sem merülhet, hogy a bíróság megsértette volna a Pp. 123. §-ában írtakat.

Az irányított betegellátási rendszer 2009. január 1-el megszűnt. A 2008. évi CVI. törvény 75. §-a kimondta, hogy a továbbiakban ellátásszervezés keretében egészségügyi szolgáltatás nem nyújtható, szervezési tevékenység sem folytatható. Azonban e jogszabályváltozásból sem következik az, hogy az alperes mentesülhetne a 2005. évi szerződés alapján fennálló kifizetési kötelezettségének teljesítése alól. A 348/2008./XII.31./ Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése előírta azon ellátásszervezők részére záróelszámolás készítését, akik ezt még nem tették meg, azzal, hogy azt a záróelszámolásnak az IBM-ben való részvételre kötött első érvényes szerződés hatálybalépésétől kezdve az utolsó érvényes szerződés hatályának megszűnéséig terjedő időszakra nézve kell

elkészíteni, a korábban hatályos jogszabályok alapján. A felperes azonban csak arról az összegről tud záróelszámolást készíteni, amelyet részére folyósítottak csak a folyósított összeg ismeretében, annak alapján tudja kimutatni, hogy a folyósított összegből mennyi adható át a vele szerződött egészségügyi szolgáltatóknak. Jelen pernek azonban nem tárgya a felperes elszámolási kötelezettségének a teljesítése sem, így a bíróság abban sem foglalhat állást, hogy az alperes által visszatartott, ezideig ki nem fizetett összegekből mennyit kellene a felperesnek továbbutálnia az egészségügyi szolgáltatók részére és mennyit kellene visszafizetnie az alperesnek a 2008. évi CVI. törvény 75. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogszabályi tilalom következtében. A felülvizsgálati kérelemben írtakra visszautalva megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy a 348/2008./XII.31./ Korm. rendelet 29. § (4) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy az alperesnek az ellátásszervező felé kell a kifizetést teljesíteni, más kérdés, hogy a továbbutalásról a jogszabály miként rendelkezik. Mindezekre tekintettel jogszabálysértés nélkül marasztalta a másodfokú bíróság az alperest 499.634.960 Ft, továbbá 4.562.918 Ft és ezen összegek kamatai tekintetében. Az alperest további fizetési kötelezettség terheli, követelése csak az elszámolástól függően keletkezhet, ezért a túlfizetésre alapított beszámítási kifogása lejárt követelés hiányában alaptalan.

Ugyanakkor helytállóan hivatkozott a felülvizsgálati kérelem arra, hogy az alperes 217.755.740 Ft és ennek kamataiban való marasztalása nem felelt meg a jogszabályoknak. A felperes nem tette vitássá az alperes azonban perbeli állítását, hogy a finanszírozási díj folyósítására csak az egészségügyi szolgáltatás teljesítését követő harmadik hónapban kerülhet sor, egyébként ennek megfelelően kötött a felperes is szerződést a háziorvosokkal és egyéb egészségügyi szolgáltatókkal. Ez a negyedéves eltolódás azonban nem változtat azon, hogy a bevételi többlet meghatározásánál az alperes a 12 havi fejkvóta összegét ugyancsak 12 havi finanszírozási díjjal vetette össze, a 2005. október-november-december havi ellátásszervezői tevékenység figyelembevételére - ahogy arra a felülvizsgálati kérelem helyesen rámutatott - a 2005. évre vonatkozóan, 12 havi ellátásszervezői tevékenység tekintetében megkötött szerződés alapján nem kerülhet sor. Csak a 2006. évre vonatkozó elszámolás során bírhatna jelentőséggel a 2005. év utolsó negyedévére eső megtakarítás összege, mert a 2005. évi szerződés alapján 15 havi megtakarítás nem számolható el. Annak nincsen jelentősége, hogy a modell indulásakor megkötött szerződés milyen elszámolási időszakot ölelt fel, mert ez nem volt a jelen eljárás tárgya.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (4) bekezdés első fordulatának megfelelő alkalmazásával a rendelkező részben írtak szerint döntött. A pervesztesség-pernyertesség aránya 70-30 % volt a felperes javára, erre tekintettel a másodfokú bíróság által megállapított összesen 1.800.000 Ft + ÁFA összegű együttes első és másodfokú perköltség helyett az alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése és a 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján ügyvédi munkadíj címén 720.000 Ft részperköltség megfizetésére, a felülvizsgálati eljárásban pedig a másodfokú perköltséggel megegyező 600.000 Ft + ÁFA helyett a 600.000 Ft 70 %-ának megfelelő 420.000 Ft + ÁFA részperköltség megfizetésére köteles a felperes javára.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték a 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2010. április 20.

Salamonné dr.Solymosi Ibolya sk.a tanács elnöke
Dr.Lőrincz Györgyné sk.előadó-bíró
Dr.Vezekényi Ursula sk.bíró